

Demokrati, mangfold og pride

Pride er en feiring av skeiv kjærlighet, mangfold, inkludering og retten til å elske hvem man vil. Her finner du informasjon om hvordan dere kan jobbe med disse temaene med utgangspunkt i rammeplanen for barnehage og i læreplanen.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 08.09.2022

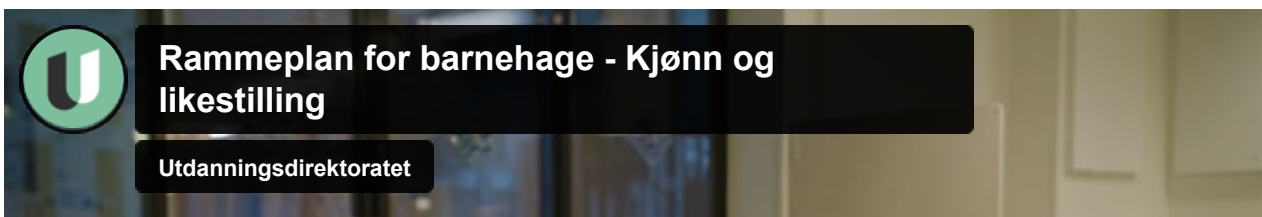
Alle barn og unge skal ha det trygt og godt

Alle barn og unge skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få hjelpen og støtten de har behov for.

For at barn og unge skal ha det trygt og godt er det viktig at ansatte

- er ekstra oppmerksomme på hvordan barn og unge har det
- møter uønsket atferd, som krenkelser og hets, på en måte som bidrar til refleksjon, innsikt og godt miljø for alle
- er bevisste på barn/unge som kan trenge mer støtte enn andre, og samarbeider med hjelpetjenester der det er behov
- har god dialog med foreldrene
- setter av god tid til å snakke med barn og unge, særlig når de selv tar initiativ til det
- er oppmerksomme på at digitale hendelser kan gjøre barn og unge sårbare
- legger til rette for felles opplevelser og aktiviteter som kan skape tilhørighet, fellesskap og vennskap

Rammeplanen for barnehage

Rammeplanen sier at barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

[Gå til rammeplanen](#)

[Les mer om barnehage- skolemiljø](#)

Kjønn og seksualitet i læreplanverket

Skolen fikk nye læreplaner høsten 2020, og i de nye læreplanene er temaene seksualitet, kropp og grensesetting mer vektlagt enn tidligere. Seksualitet er tema som inngår i flere fag, blant annet som del av det tverrfaglige temaet [folkehelse og livsmestring](#).

Elevene skal lære om kropp og seksualitet på barnetrinnet, ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Eksempler på fag som tar for seg disse temaene er naturfag, samfunnsfag, KRLE og samfunnskunnskap i videregående opplæring. Elevene skal blant annet lære om kropp, helse og grensesetting knyttet til seksualitet, og reflektere over etiske spørsmål og problemstillinger som gjelder identitet, kjønn, seksualitet og psykisk helse.

Tilpasse undervisningen til elevene

Læreplanene er på et overordnet nivå og beskriver hva elevene skal lære i de ulike fagene. Seksualitet, kropp og grensesetting er sammensatte temaer, og det er viktig at skolen og lærerne legger opp undervisningen på en måte som tar hensyn til at elever og elevgrupper er forskjellige. Det er opp til lærerne

og skolen å bestemme det konkrete innholdet og hvordan de legger opp undervisningen. De kjenner elevene sine, og vet hva som er viktig å vektlegge for den enkelte elevgruppe.

Skolen skal bidra til at elevene får kunnskap om seksualitet og utvikler et positivt syn på seksualitet. Et positivt forhold til egen kropp, positiv selvfølelse og opplevelse av selvbestemmelse er viktig for god helse og livskvalitet.

Aktuelle kompetansemål

Samfunnsfag etter 2. trinn

- *samtale om følelser, kjønn og seksualitet og hvordan egne og andre sine grenser kan uttrykkes og respekteres.*

Naturfag etter 4. trinn

- *samtale om likheter og ulikheter mellom kjønnene, om kjønnsidentitet og om menneskets reproduksjon.*

Samfunnsfag etter 7. trinn

- *reflektere over variasjoner i identiteter, seksuell orientering og kjønnsuttrykk, og egne og andre sine grenser knyttet til følelser, kropp og seksualitet og drøfte hva en kan gjøre om grenser blir brutt.*

Kristendom, religion, livssyn og etikk

- *gjøre rede for og reflektere over ulike syn på kjønn og seksualitet i kristendom og andre religioner og livssyn*

Samfunnskunnskap etter vg1/vg2

- *reflektere over utfordringer i sammenheng med grensetting og drøfte ulike verdier, normer og lover som gjelder kjønn, seksualitet og kropp.*

Støtte til undervisning om kjønn og seksualitet

Sammen med Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har Utdanningsdirektoratet laget støtte til undervisning om kjønn og seksualitet.

Aktuelle ressurser

På Dembra sine nettsider finner du mer informasjon om fordommer og gruppefiendtlighet, og ulike pedagogiske tilnærminger til å jobbe med dette i skolen. Både som inkluderende pedagogikk; at minoriteter skal føle seg inkludert i fellesskapet, og utfordrende pedagogikk som utfordrer hvorvidt skolen og samfunnet er like rettferdig for alle.